

SCHOLINGSPLAN MOET BOUW DOOR DE CRISIS SLEPEN

FNV Bouw & Infra komt met een plan om de economische dip die op de bouw afstevent het hoofd te bieden. Door volwassen vakmensen zonder werk terug naar de schoolbanken te sturen en leerlingen juist aan het werk te laten, wil de bond zoveel mogelijk werknemers binnen boord houden. “Onze leden maken zich steeds meer zorgen om hun baan.”

Door de kredietcrisis gaan de komende twee jaar tienduizenden arbeidsplaatsen in de bouw verloren. Maar als de economie weer aantrekt heeft de sector veel mensen nodig. Vooral omdat de babyboomgolf op het punt staat met pensioen te gaan. De bond heeft een plan bedacht om de bouw door de crisis heen te helpen. Met als doel de huidige vakkrachten voor de sector te behouden. In het verleden hebben economische dips laten zien dat als mensen ontslagen worden en de bouw verlaten, de kans groot is dat ze nooit meer terugkeren. Het meest kwetsbaar zijn de leerlingen in opleiding. Bij de geringste tegenwind vliegen zij er als eerste uit en gaan dan verloren voor de bouw. “We krijgen signalen dat de crisis werknemers steeds meer bezighoudt”, zegt John Kerstens van FNV Bouw & Infra. “Uit een enquête blijkt dat onze leden werkzekerheid momenteel het belangrijkste vinden.”

DIPLOMA Het plan betekent een uitruil tussen leerlingen en vakmensen. Leerlingen blijven hun praktijkervaring opdoen, door ze aan het werk te houden. Volwassen vaklui gaan terug naar de ‘schoolbanken’. De helft van de werknemers in de bouw heeft geen diploma. John Kerstens: “Stel je bent timmerman en je baas heeft tijdelijk geen werk meer voor je. In dit plan wordt je loon gewoon doorbetaald door je baas, en wordt er samen met een samenwerkingsverband gekeken wat je nodig hebt aan bijscholing. Dit kan verdieping van je vak zijn, bijvoorbeeld als je bepaalde onderdelen van het timmeren onvoldoende beheerst. Of juist verbreding van het werk door bijvoorbeeld modules metselen te volgen.” De werkgever krijgt een compensatie voor het doorbetalen van het loon, maar ook de werknemer levert een bijdrage. Dit kan zijn het inleveren van een paar ATV-dagen.

MAATWERK De bond wil de komende twee jaar, in samenwerking met Fundeon en werkgevers, duizenden werknemers gedurende drie maanden laten scholen. Maatwerk is hierbij belangrijk: een werknemer kan vier dagen per week gedurende drie maanden in opleiding zijn, of zes maanden lang twee dagen per week, al naar gelang het werk dat er bij zijn baas ligt. Werknemers kunnen hiertoe ook zelf het initiatief nemen door contact op te nemen met de bond. Aan dit plan hangt een prijskaartje van tientallen miljoenen euro’s. “Door die crisis moeten we iets, en we

kunnen ook iets. Want op bedrijfstakniveau is er geld. Werkgevers en werknemers in de bouw betalen premie voor het scholingsfonds en het aanvullingsfonds WW; twee fondsen gericht op scholing en behoud van werkgelegenheid waar in totaal meer dan honderd miljoen euro aan reserve in zit. Werkgevers zijn op het moment van dit schrijven nog niet akkoord met het plan. Kerstens: “Werkgevers schreeuwen wel moord en brand, maar zijn tot nu toe niet bereid om voor dit plan voldoende geld uit te trekken.”

BANENPOOL Voor het geval het scholingsplan niet blijkt te werken en er toch massaontslagen gaan vallen, heeft Kerstens een alternatief plan in petto om werknemers te binden aan de sector. “Er moet een banenpool komen als een soort vangnet. Voor die mensen willen we een terugkeergarantie naar de eigen baas, scholing en bijscholing aanbieden en ervoor zorgen dat hun pensioenregeling intact blijft.”

PLEISTERS PLAKKEN De door het kabinet voorgestelde maatregelen om de kredietcrisis te lijf te gaan, vindt de FNV te mager. Het kabinet blijft steken in het plakken van pleisters: kredietfaciliteiten, exportgaranties en een fonds voor de nieuwbouw van ziekenhuizen. Allemaal prima natuurlijk, maar van een massieve inzet op mensen en dus op werk is geen sprake, aldus de vakcentrale. FNV Bouw & Infra steunt de regeling voor werktijdverkorting die minister Donner heeft verlengd tot 1 maart. Een aantal bouwbedrijven heeft van het ministerie van Sociale Zaken toestemming gekregen om werktijdverkorting door te voeren, omdat ze door de kredietcrisis hun omzet twee maanden lang met minimaal 30 procent zagen teruglopen. Volgens de bond moet er meer gebeuren. Bijvoorbeeld een tijdelijke verlaging van de BTW op onderhoudswerk van 19 naar 6 procent en investeringen in energiezuinigheid van oude woningen. Maar ook: investeren in de prachtwijken. Verder vindt FNV Bouw & Infra dat infrastructurele werken moeten doorgaan en eventueel naar voren moeten worden getrokken om daarmee de economie te stimuleren. En verkeersminister Camiel Eurlings heeft een noodwet gemaakt voor dertig wegverbredingen. “Zo zijn meer grote bouwprojecten te bedenken die nu voorrang moeten krijgen”, aldus Kerstens. ↩

HOE DIEP WORDT DE CRISIS?

Binnen enkele maanden dreigt er massawerkloosheid in de bouw. De gevolgen van de economische crisis voor de bedrijfstak worden rond de zomer pas goed zichtbaar omdat tegen die tijd de orderportefeuilles zijn opgedroogd. De afgelopen maanden raakte de verkoop van nieuwbouw al behoorlijk in het slop. De prognose van Bouwend Nederland is dat er over twee jaar nog maar dertigduizend woningen worden opgeleverd. Het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid (EIB) verwacht dat er in de bouw als gevolg daarvan dertigduizend banen verloren zullen gaan. Volgens het EIB kunnen bouwers van woningen en kantoren nog slechts zes maanden vooruit. Het aantal faillissementen onder bouwbedrijven zal in 2009 30 tot 40 procent hoger uitkomen dan afgelopen jaar. Massaontslagen zijn onafwendbaar. Directeur Nico Rietdijk van de Nederlandse Vereniging voor Ontwikkelaars en Bouwondernemers (NVB) schets in de Volkskrant welk domino-effect er gaat optreden: "Als eerste zijn de heiers aan de beurt, het begin van elk nieuwbouwproject. Daarna volgende vloerenleggers, beton- en skeletbouwers, metselaars, timmerlieden, stukadoors, straatmakers en ga zo maar door. Het uitstralings-effect is heel groot. De Volkswagendealer die bestelbusjes verkoopt aan bouwbedrijven zal het ook heel snel gaan merken."

